

Bestanden versluizen zonder software

Zwaar verkeer op internet

Je moet een groot bestand versturen via internet? Daarvoor bestaan verschillende oplossingen, maar de oudste manier blijft nog steeds de snelste: ftp. Websites worden doorgaans via dit protocol online geplaatst, en ook bedrijven en universiteiten wisselen vaak documenten uit via ftp. Tegenwoordig kan je zelfs perfect ftp'en zonder dat er een speciaal programma aan te pas komt. DIRK SCHOOFS

GROTE BESTANDEN VERSTUREN EN BINNENHALEN VIA FTP

WAT DOEN WE?
- FTP'EN VIA HET WEB OM DOCUMENTEN OP EEN SITE OF EEN SERVER TE PLAATSEN

WAARMEE?
- EEN INTERNETVERBINDING

HOELANG?
- TIEN MINUTEN

MOEILIJKHEID?

In de tijd dat de dieren nog spraken, groeide ftp uit tot een wereldstandaard. Sinds 1971 is het mogelijk om bestanden te verzenden of te ontvangen van elke computer ter wereld, voor zover die is aangesloten op het internet. Ftp is een internetprotocol, zeg maar een internettaal waarmee computers met elkaar communiceren. Ftp verschilt bijvoorbeeld van HTTP, het protocol om webpagina's met een klassieke internetbrowser te bekijken, in het feit dat het speciaal werd ontworpen om grote bestanden en grote hoeveelheden bestanden over te brengen. Wanneer de verbinding onvoorzien wordt verbroken, kan je met ftp gewoon de draad opnieuw opnemen en moet je niet het alles vanaf nul beginnen overpompen. Standaard zijn ftp-verbindingen niet voorzien van encryptie, wat betekent dat de gegevens die je binnenhaalt of plaatst niet versleuteld worden. Ftp wordt dus vooral gebruikt tussen gebruikers die elkaar vertrouwen.

Website als client

Er zijn verschillende redenen waarom men in bepaalde gevallen ftp verkiest boven e-mail. Allereerst is e-mail niet altijd even geschikt om grote bestanden te versturen, omdat de ontvangende mailbox berichten van meer dan 10 MB bijvoorbeeld niet toelaat. Daarnaast is er het veiligheidsaspect. Qua beveiligingsniveau worden e-mailberichten wel eens vergeleken met briefkaarten: vertrouwelijke informatie laat je best achterwege, want iedereen kan makkelijk meelezen. Ten slotte kunnen grote bijlagen leiden tot aanzienlijke vertragingen in de rest van het berichtenverkeer. Een groot e-mailbericht ergens 'in de pijplijn' kan de berichtenstroom verstoppen.

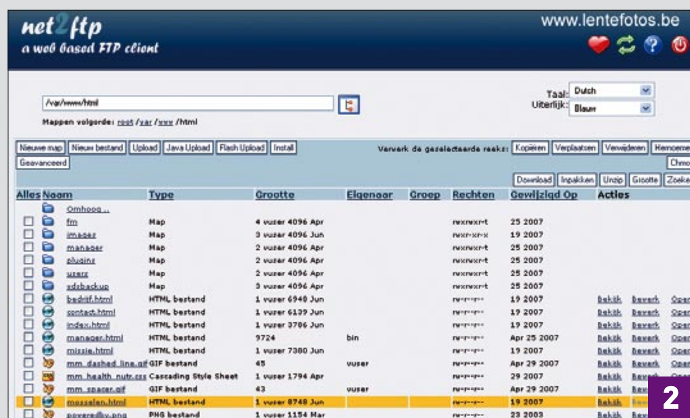
Dankzij ftp krijg je toegang tot delen van de harde schijf van andere computers. Heel wat organisaties draaien programma's op hun computers, zodat medewerkers met behulp van een gebruikersnaam en een wachtwoord toegang hebben tot die pc's. Het programma van de organisatie of particulier die deze gegevens ontvangt, noemen we een *ftp-server*. Diegene die bestanden wil versturen of ze naar zijn eigen computer wil overpompen, gebruikt een *ftp-client*. Wie pakweg zijn eigen webstek bouwt, ontvangt deze gegevens van zijn internetprovider, want om webpagina's, filmpjes, foto's en audiobestanden online te plaatsen, rekent men steeds op ftp. Ook studenten krijgen van hun universiteit een login en een wachtwoord om cursussen en gegevens met de universiteitsservers uit te wisselen. Er bestaan een hele resem ftp-clients. In de meeste browsers (zoals Firefox en Internet Explorer) zit een ftp-client ingebouwd. Gebruik die echter bij voorkeur alleen voor anonieme ftp (zonder login-gegevens en wachtwoord). Sommige clients zijn betalend, andere zijn gratis. De meeste computergebruikers denken dat zo'n ftp-client alleen een afzonderlijk programma kan zijn, maar in deze gids demonstreren we enkele uitstekende websites die dienst doen als ftp-client en bovendien poepsimpel zijn in hun gebruik.

Net2FTP

Net2FTP is een web-based ftp-client. Je surft naar **www.net2FTP.com** en je belandt meteen in het controlepaneel, waar je kan inloggen op de server van de universiteit, je werkgever, je websitebeheerder, enzovoort. Eenmaal je via **www.net2ftp.com** bent ingelogd op de server, kan je doorheen de mappenstructuur (directory) van de plaatselijke server bladeren. Je kan op drie verschillende manieren uploaden. Eerst is er de standaard manier, waarbij je rechttoe rechtaan van jouw computer

1

Adres, naam en wachtwoord invullen. Dat is alles!

Het is zelfs mogelijk om bestanden op de server te openen en te bewerken.

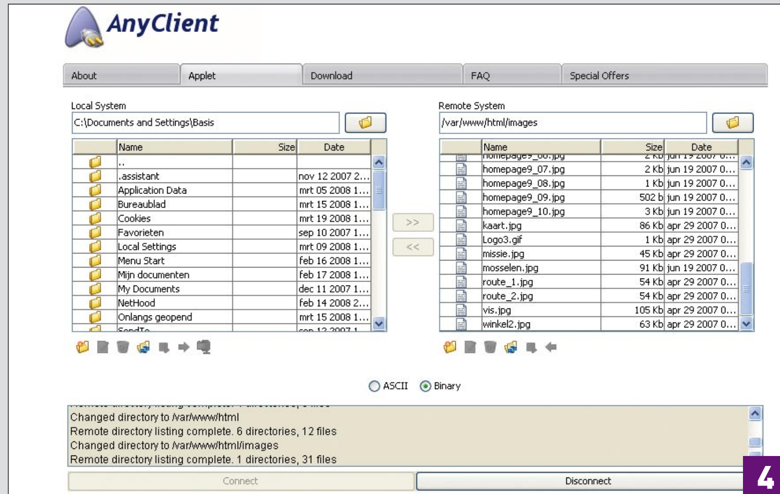
Je laadt zoveel bestanden op als je zelf wil.

naar de server oplaadt. Ten tweede kan je opteren om gezipte bestanden te versturen, die op de server automatisch ontzipt worden. Omdat ze gecomprimeerd zijn, nemen ze veel minder plaats in en is de uploadtijd dus ook veel korter. Ten derde kan je gebruikmaken van een Java-applet, een miniprogramma dat in de webpagina van Net2FTP is geïntegreerd. Daarna is het mogelijk om van op afstand de bestanden te herbenoemen, te verplaatsen en te verwijderen.

Een praktisch voorbeeld: we hebben een website gemaakt en willen vanaf een computer op ons vakantieadres enkele webpagina's met foto's die we op usb-stick hebben gezet, online plaatsen. We surfen naar www.net2ftp.com. Daar geven we in het inlogvenster de naam van de server in (zie afbeelding 1). Dat kan een naam zijn zoals hier *www.lentefotos.be* of een ip-adres in de vorm van een getallencombinatie, bijvoorbeeld *192.123.66.67*. Vervolgens typen we de gebruikersnaam en het wachtwoord in. Die drie gegevens hebben we bij voorbaat ontvangen van diegene waarmee we communiceren. In dit voorbeeld is dat de internetprovider waar de site staat. In principe zijn we nu klaar voor de verbinding. Er zijn nog enkele optionele instellingen, zoals de taal waarin je Net2FTP wil gebruiken. Wij kiezen **Nederlands**. Wie nog wensen heeft over de kleur van de interface kan zelfs die wijzigen. We laten de optie **FTP mode** rustig op **Automatisch** staan. Het poortnummer staat standaard op **21**. Ook daar blijven we van af, want ftp werkt doorgaans via deze poort. We klikken ten slotte op **Inloggen**.

In een fractie van een seconde krijgen we toegang tot de server en zien we de mappen verschijnen op de computer van de bestemmeling (zie afbeelding 2). Verder wijzen de knoppen zichzelf uit. Om de bestanden van onze usb-stick te selecteren, klikken we op de knop **Upload**, zodat we in het volgende venster naar de betreffende gegevens kunnen navigeren (zie afbeelding 3). We gebruiken de knop **Voeg nog een toe**, tot alle bestanden verzendklaar staan. Gaat het om een heleboel bestanden, dan doen we er verstandig aan om ze eerst te zippen en daarna de knop **Archieven** te gebruiken, zodat de hele collectie op de server wordt uitgepakt.

Behalve Net2FTP is er ook nog FTPlive www.ftplive.com, dat iets hoekiger werkt, 01FTP www.01ftp.com en SurfFTP www.surfftp.com.

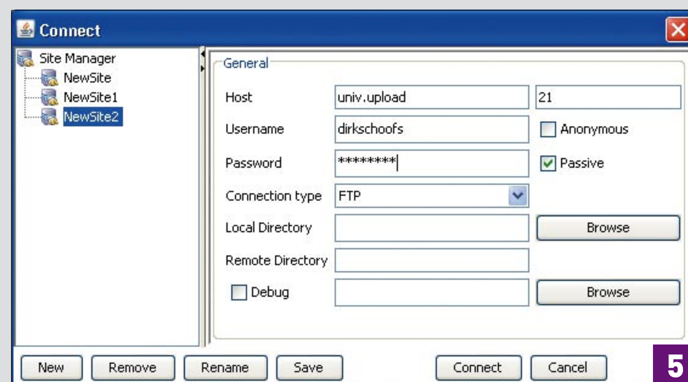
Links de bestanden op onze computer, rechts de bestanden op de server.

AnyClient

Een buitenbeentje onder de web-based ftp-clients is AnyClient www.anyclient.com. AnyClient bestaat nog maar sinds februari van dit jaar en is een verademing op het vlak van gebruiksgemak. De hele ftp-client zit verpakt in een Java-applet. Dat heeft het enorme voordeel dat je AnyClient op iedere computer kan gebruiken, of die nu op Windows, Linux of Mac draait. Het werkvenster is heerlijk eenvoudig, terwijl het gebruik toch bijzonder goed lijkt op dat van een echt ftp-programma.

Links in het scherm zie je de mappen op je eigen computer, rechts de bestanden van de ftp-site waarmee je verbonden bent (zie afbeelding 4). Ook hier kan je bestanden up- en downloaden, hernoemen en verwijderen. Onderaan elk vak zie je vanzelfsprekende knoppen om deze handelingen uit te voeren. Moet je regelmatig verbinding maken met deze ftp-server, dan is het mogelijk om jouw gegevens en voorkeuren op te slaan in een profiel (zie afbeelding 5). En mocht je AnyClient toch vaker gebruiken dan je van tevoren dacht, dan kan je deze applet alsnog downloaden als een echt programma en installeren onder je gewone programma's. Bovendien ondersteunt AnyClient een aantal meer geavanceerde en beveiligde protocols waarvan de meer gevorderde gebruiker beslist zal smullen, zoals FTPS, SFTP en WebDAV.

De meeste modale gebruikers hebben ftp slechts sporadisch nodig, en precies daarom is het zonde om een apart programma aan te schaffen. Je maakt dan beter gebruik van een webtool die gratis is. En via ftp kan je de gids zelfs belonen met grote giften. ♦

AnyClient beschikt zelfs over een Site Manager om je website te beheren.